

SENSORVEILEDNING SPM103 Idrett og bærekraft

Utsatt eksamen høst 2023

Sensorveiledning utarbeides av den/de som lager oppgavesettet til den aktuelle eksamen og utarbeides samtidig med eksamensoppgaven.

Sensorveiledningene skal være tilgjengelige for studentene etter at karakterer er fastsatt, jf. UH-loven § 5-3 (3) - <https://lovdata.no/lov/2005-04-01-15/§5-3>.

Generell info

Emneinformasjon	Hovedmålet med det nettbaserte emnet er at studenten skal få kunnskap om bærekraft, med relevans for idretten. Denne kunnskapen skal studenten kunne bruke uavhengig av rolle i idrettsorganisasjon, forvaltning, næringsliv og skoleverk. Emnet vil omfatte sosiale, økonomiske og miljømessige aspekter ved bærekraft. FNs bærekraftsmål står sentralt.
Emnekode	SPM103
Emnenavn	Idrett og
Studieår semester	2023H
Studiepoeng	10
Emneansvarlig	Lis P. Strøm
Eksamenstype	3 uker hjemmeeksamen

Dokumenter som skal være tilgjengelig for sensor

- Eksamensoppgave (dersom den ikke følger i WISEflow)
- Emneplan eller fagplan
- Informasjon som er gitt til studentene om den konkrete eksamen

Læringsutbytte

Hvilke læringsutbyttebeskrivelser er eksamensoppgaven knyttet til?

Alle læringsutbytter oppgitt i emneplanen er inkludert, dvs. studenten skal etter gjennomført emne kunne

- beskrive ulike syn på bærekraft og bærekraftig utvikling ut ifra historiske, etiske og organisatoriske perspektiver.
- forklare FNs bærekraftsmål, og kunne knytte disse til nasjonal og internasjonal idrett.
- gjøre rede for norske og internasjonale miljø- og klimamål, og kunne reflektere rundt idrettens påvirkning på miljøet.
- reflektere over hvordan norsk idrett kan framstå bærekraftig med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige forhold
- diskutere fordeler og utfordringer med konkrete tiltak for å gjøre idretten mer bærekraftig.

Pensum/fagstoff

Henvis til de mest aktuelle delene av pensum/fagstoff knyttet til eksamensoppgaven.
Hele pensum er relevant for eksamen:

Kjernelitteratur

1 BOK:

Hanstad, D. V., Sandvik, M. R. & Strittmatter, A.-M. (2021). *Idrett og bærekraft: Perspektiver på miljø- og samfunnsansvar i idrettenes organisasjoner*. Fagbokforlaget.

* Boka kan lånes fra biblioteket: [ORIA](#)

Anbefalt litteratur

2 BØKER:

Jones, M. (2017). *Sustainable event management: A practical guide* (3. utg.). Routledge.

* Boka kan lånes fra biblioteket: [ORIA](#)

Nygaard, A. (2019). *Grønn markedsføringsledelse: Om bærekraft, entreprenørskap, strategi og markedsføring*. Fagbokforlaget.

* Boka kan lånes fra biblioteket: [ORIA](#)

2 KAPITLER FRA 1 E-BOK:

Hanstad, D. V., & Strittmatter, A.-M. (2022). En bærekraftig idrettsorganisasjon: Lang vei fra vedtak til implementering. I A. Tjønndal, M. Nilssen & A. K. Lund (Red.), *Bærekraft i idrett og friluftsliv* (s. 121-138). Universitetsforlaget. <https://doi.org/10.18261/9788215061153-2022-06>

* Boka finnes online: [Klikk på denne lenken](#).

Vannebo, B. I., & Tjønndal, A. (2022). Sosialt entreprenørskap og inkludering: BUA som bærekraftig samskapingsaktør. I A. Tjønndal, A. K. Lund & M. Nilssen (Red.), *Bærekraft i idrett og friluftsliv* (s. 103-120). Universitetsforlaget. <https://doi.org/10.18261/9788215061153-2022-05>

* Boka finnes online: [Klikk på denne lenken](#).

2 ARTIKLER FRA ELEKTRONISKE TIDSSKRIFTER:

Gammelsæter, H., & Loland, S. (2022), Code red for elite sport: A critique of sustainability in elite sport and a tentative reform programme. *European Sport Management Quarterly*, 23(1), 104-124. <https://doi.org/10.1080/16184742.2022.2096661>

* This article is available online: [Click here to download](#).

Müller, M., Wolfe, S.D., Gaffney, C. (2021). An evaluation of the sustainability of the Olympic Games. *Nature Sustainability*, 4, 340–348. <https://doi.org/10.1038/s41893-021-00696-5>

* This article is available online: [Click here to download](#).

STORTINGSMELDING:

Meld. St. 40 (2020-2021). *Mål med mening: Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030*. Kommunal- og distriktsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-40-20202021/id2862554/>

* Denne finnes online: [Klikk på denne lenken](#).

Undervisning

Emnet er heldigitalt. Forelesningsplan fremgår av Canvas. Alle 6 moduler må fullføres av studentene, og de har fått veiledning og tilbakemelding på 6 skriftlige arbeidskrav.

Sensorveiledningen

Forventninger til besvarelsen ligger under hver oppgave. Overordnet for karaktersetting:

For å oppnå karakteren A forventes det at innsikt fra relevant litteratur/pensum, og at argumentasjonen som føres viser avansert forståelse og kunnskap for sentrale begreper og teori/perspektiver. Besvarelsen skal tydelig bekrefte studentens forståelse for helheten i tematikken. Alle referanser skal være korrekte i henhold til APA utgave 7 (APA7). Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren B forventes det at relevant litteratur/pensum benyttes. Argumentasjonen som føres, viser meget god forståelse og kunnskap for sentrale begreper og teori/perspektiver. Besvarelsen bekrefter studentens forståelse for helheten i tematikken, med noen unntak.. Kandidaten refererer eksplisitt til kilder i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren C forventes det at studenten utviser innsikt i de mest sentrale delene av pensum/litteratur. Argumentasjonen som føres, viser god forståelse for sentrale begreper og teori/perspektiver, med noen mangler. Refererer til kilder, selv om referansen noen ganger ikke er helt i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren D forventes det at studenten utviser nokså god innsikt i nødvendige deler av pensum/litteraturen. Argumentasjonen som føres, viser noe manglende forståelse for sentrale begreper og teori/perspektiver. Refererer til kilder, selv om referanselisten ikke er i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven avviker noe fra hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren E forventes det at studenten utviser innsikt i nødvendige deler av litteraturen. Argumentasjonen som føres dekker minimumskrav for hva denne litteraturen anfører, men har klare mangler og er overfladisk. Bruken av kilder er uklar, og kilder er kun referert på slutten av teksten eller bare i teksten. Omfanget i oppgaven avviker mye fra hva som er angitt i de formelle kravene.

Karakteren F gis når studenten viser manglende innsikt i de mest sentrale delene av litteraturen og pensum. Argumentasjonen som føres har verken implisitt eller eksplisitt kobling til nødvendig litteratur. Referanser er ikke gjengitt i tråd med APA 7.utg og er angitt på en måte som ikke utviser innsikt i hvordan man skal sitere i akademiske arbeider. Omfanget i oppgaven avviker mye fra hva som er angitt i de formelle kravene. Karakteren F skal også gis hvis en av oppgavene ikke er besvart.

NB: for å oppnå karakteren B eller A må kandidaten referere eksplisitt til kilder i tråd med APA7, dvs. at alle referanser i teksten til bøker, vitenskapelige artikler, rapporter o.l. må angi sidenummer.

Om eksamen SPM103 23H.

- Varighet tre uker.
- Alle hjelpemidler tillatt.
- Bruk 12 pkt. Arial eller Helvetica, linjeavstand 1½.
- Omfang: 3500 ord fordelt på tre oppgaver.
 - Etter hver del skal du skrive: «Antall ord i denne delen x.xxx»
 - I forhold til det totale antall ord for hele eksamen (uten referanser), godtas pluss/minus 10 prosent.
 - Referanselisten kommer i tillegg. Det skal være *en felles referanseliste* etter alle tre deler. Format: APA, 7. utgave.
- Gradert karakter, A-F.
- Hver oppgave teller 1/3 av karakteren.
- Hvis én av de to deler ikke leveres, vurderes eksamen til ikke bestått
- Besvarelsen vil bli kjørt gjennom plagiatskontrollprogrammet Urkund.
- Vi minner om at alle sider i de seks modulene i Canvas er å anse som anbefalte, relevante læringsressurser. Det er en anbefaling å bruke Canvas som supplement og ikke hovedvekten av kilder.

EKSAMENSOPPGAVE DEL 1 – BÆREKRAFT OG DE TRE DIMENSJONENE

Du er leder i et idrettsråd som har vedtatt at det skal jobbe med bærekraft.

Det er vanlig å trekke fram tre dimensjoner når bærekraft og bærekraftig utvikling er tema: den sosiale, den økonomiske og den klima/miljømessige dimensjonen. Ta utgangspunkt i disse tre dimensjonene når du skal begrunne hvorfor idrettsrådet skal jobbe med bærekraft. Benytt minst 1 teoretisk inngang eller modell.

Besvarelsen skal være på 1500 ord.

Sensorveiledning:

- o Kandidaten må forklare hva bærekraft er og henviser til en teoretisk modell. Flere slike er nevnt og forklart i pensum.
- o Kandidaten bør kunne forklare hva som ligger i de tre dimensjonene, og hva som kan være relevant for idrettsrådets arbeid med bærekraft.
- o En god og en dårlig besvarelse skiller ved at man evner å foreta en drøfting

EKSAMENSOPPGAVE DEL 2 - KLIMAMÅL

Med bakgrunn i relevante kilder og litteratur skal du drøfte hvordan idretten (nasjonalt og internasjonalt) kan bidra til at Norge og verdenssamfunnet når klimamål som er satt. Planetens tålegrense kan være et stikkord her. Trekk i den sammenheng fram noen elementer der idrett i dag har negativ påvirkning på miljøet.

Besvarelsen skal være på 1000 ord.

Sensorveiledning:

- Her vil en god begynnelse å forklare/definere klodens tålegrense og målene for den globale oppvarmingen.
- I forlengelse av «klodens tålegrense» kjenner studentene til bryllupskakemodellen der dette begrepet brukes.
- En god besvarelse trekker fram flere elementer fra pensum, og kommer med konkrete eksempler fra idretten.

EKSAMENSOPPGAVE DEL 3: BÆREKRAFT OG INTERNASJONAL IDRETT

- a) Drøft hvordan internasjonal idrett og internasjonale idrettsarrangement kan bli mer bærekraftige.
- b) Hva legger du i begrep som grønnvasking og sportsvasking innenfor bærekraftsområdet? Drøft hvorfor dette er et aktuelt tema i internasjonal idrett ut fra minst ett konkret eksempel.

Besvarelsen skal være på 1500 ord. Du bestemmer selv fordelingen av antall ord på del a og b.

Sensorveiledning:

- a) En god besvarelse drøfter de positive og negative sidene ved de ulike dimensjonene innen bærekraft relatert til internasjonal idrett.
- b) Definisjon av grønnvasking og sportsvasking kreves. Mange eksempler omtales i Canvas, og det er også stadig diskusjoner om dette i media.

